

Årsberetning 2005

Procesbevillingsnævnet
Rådhuspladsen 45-47, 4. sal
1550 København V
Telefon 33 12 13 20
Telefax 33 12 10 77

www.domstol.dk (under "Procesbevillingsnævnet")

ISSN: 1604-3170

1. Nævnets etablering, sammensætning og sekretariat.....	3
2. Sagsbehandling.....	6
3. Nævnets virksomhed i 2005	9
3.1. 2. instansbevillinger i civile sager	14
3.1.1. Ankesager.....	14
3.1.2. Kæresager	15
3.2. 3. instansbevillinger i civile ankesager.	16
3.3. 3. instansbevillinger i civile kæresager	18
3.4. 2. instansbevillinger i straffesager	19
3.4.1. Tiltaltes ansøgninger	20
3.4.2. Anklagemyndighedens ansøgninger.....	22
3.5. 3. instansbevillinger til anke i straffesager.....	23
3.5.1. Tiltaltes ansøgninger	23
3.5.2. Anklagemyndighedens ansøgninger.....	26
3.6. 3. instansbevillinger til straffeprocessuelle kæremål	27
4. Konkrete sager, hvori der er meddelt 3. instansbevilning i 2005	28
4.1. Civile sager.....	28
4.1.1 Civile ankesager.....	28
4.1.2. Civile kæresager	31
4.2 Straffesager	36
4.2.1 Tilladelse til anke.....	36
4.2.2. Tilladelse til kære i straffesager.....	38
5. Litteratur om 2. og 3. instansbevillinger	41

1. Nævnets etablering, sammensætning og sekretariat

Procesbevillingsnævnet har siden 1. januar 1996 forestået behandlingen af ansøgninger om 2. og 3. instansbevillinger i civile sager og straffesager.

Procesbevillingsnævnet er oprettet ved lov nr. 390 af 14. juni 1995 om ændring af retsplejeloven (Oprettelse af et procesbevillingsnævn m.v.).

Ved lov nr. 1082 af 20. december 1995 om ændring af lov for Færøerne om rettens pleje, lov om rettens pleje i Grønland og forskellige andre lovbestemmelser om procesbevillinger (Ændringer som følge af oprettelsen af Procesbevillingsnævnet) gennemførtes de nødvendige konsekvensændringer i bestemmelser om procesbevillinger i særlovgivningen og i den særlige lovgivning for Grønland og Færøerne. Loven trådte i kraft for Danmark og Grønland den 1. januar 1996. Loven blev sat i kraft for Færøerne den 1. juli 1999 ved bekendtgørelse nr. 454 af 16. juni 1999.

Ved lov nr. 402 af 26. juni 1998 om ændring af retsplejeloven mv. (rekruttering af dommere m.v.) blev nævnet bevillingsmæssigt og administrativt henlagt under Domstolsstyrelsen.

Lovreglerne om Procesbevillingsnævnets virksomhed er placeret i kapitel 1 a i retsplejeloven. Af forarbejderne til bestemmelserne (FT 1994/95, tillæg A, side 2956 og 2959) fremgår, dels at Procesbevillingsnævnet ikke er en del af domstolssystemet, dels at nævnet ikke er en del af den offentlige forvaltning, hvilket bl.a. indebærer, at nævnet ikke er omfattet af offentlighedsloven, forvaltningsloven og ombudsmandsloven. For nævnets virksomhed gælder dog bestemmelserne i persondataloven.

Procesbevillingsnævnets forretningsorden er bekendtgjort i Lovtidende ved bekendtgørelse nr. 151 af 23. februar 2001.

Procesbevillingsnævnet består af en højesteretsdommer, en landsdommer, en byretsdommer, en advokat med møderet for Højesteret og en universitetslærer i retsvidenskab eller en anden jurist med særlig videnskabelig uddannelse. Beskikkelsen af de 4 førstnævnte medlemmer sker efter indstilling til justitsministeren fra henholdsvis Højeste-

ret, landsretterne, Den Danske Dommerforening og Advokatrådet. Universitetslæreren beskikkes uden forudgående indstilling. Nævnets medlemmer kan kun afsættes efter de regler, der gælder for dommere, dvs. af Den Særlige Klageret.

Nævnet bestod i perioden 1. januar - 31. december 2005 af følgende medlemmer:

højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen (formand)
professor Jens Peter Christensen
dommer Poul Holm
landsdommer Claus Lütke Levy
advokat Ebbe Mogensen.

Suppleanter for nævnsmedlemmerne:

højesteretsdommer Jytte Scharling
advokat Hanne Gullitz
landsdommer Svend Bjerg Hansen
administrerende dommer Vagn Kastbjerg
professor Peter Møgelvang-Hansen
advokat Michael Reklings.

Procesbevillingsnævnet bistås af et sekretariat, der antages af nævnets formand, jf. forretningsordenens § 1.

Sekretariatet bestod pr. 31. december 2005 af følgende:

sekretariatschef Ida Skouvig
vicesekretariatschef Susanne Gamberg
fuldmægtig Henrik Riis Andreasen
fuldmægtig Suzanne Holst
fuldmægtig Dorthe Borggaard Kristoffersen
fuldmægtig Ivan Larsen
fuldmægtig Anne Berg Mansfeld-Giese (barsel)
fuldmægtig Hanne Harritz Pedersen
fuldmægtig Aleksander Pilgaard

fuldmægtig Nikolaj Stenfalk
kontorfuldmægtig Tina S. Mundeling
overassistent Pernille Kær Jensen
stud. jur. Anna Sofia Kærsgaard

2. Sagsbehandling

Reglerne om Procesbevillingsnævnets sagsbehandling findes i retsplejelovens kapitel 1 a og i nævnets forretningsorden. Det fremgår af retsplejelovens § 25, at nævnet selv fastsætter sin forretningsorden.

Efter § 1 i forretningsordenen drager nævnets formand omsorg for sagernes forberedelse med bistand fra nævnets sekretariat. En ansøgning om procesbevilling skal efter forretningsordenens § 2 være skriftlig. I ansøgningen skal angives de grunde, som ansøgeren vil påberåbe sig. Ansøgningen skal ledsages af kopi af den eller de afgørelser, som sagen vedrører, og kopier af dokumenter, der i øvrigt er af betydning for sagens afgørelse.

Beregningen af ansøgningsfrister sker i overensstemmelse med retsplejelovens regler om anke- og kærefrister, jf. forretningsordenens § 2, stk. 3, 2. pkt.

Procesbevillingsnævnet accepterer, at en ansøgning alene fremsendes pr. telefax. En ansøgning, der sendes pr. telefax, skal ikke (nødvendigvis) følges op af en original ansøgning.

Ansøgninger skal være nævnets sekretariat i hænde senest kl. 16.00 den dag, ansøgningsfristen udløber, jf. forretningsordenens § 2, stk. 3, 1. pkt.

Sekretariatet underretter efter forretningsordenens § 3 ansøgeren om ansøgningens modtagelse. Det samme gælder modparten i civile sager. Samtidig gives der ansøgeren og modparten en orientering om sagens behandling i nævnet. Ansøgervejledningen og vejledningen til modparter findes i årsberetningen for 2002. Vedrørende underretning i straffesager henvises til side 8-9.

Alle ansøgninger visiteres af sekretariatschefen eller den fungerende sekretariatschef - så vidt muligt samme dag, som de modtages. Sekretariatet tilstræber at gøre ansøgere opmærksom på en eventuel mulighed for at appellere direkte i tilfælde, hvor dette er muligt, eller hvor det dog er tvivlsomt, om Procesbevillingsnævnets tilladelse er nødvendig.

Procesbevillingsnævnet medvirker som altovervejende hovedregel ikke ved oplysningen af de sager, der forelægges for nævnet.

I tilfælde, hvor en foreløbig gennemgang af sagen fører til, at en 2. eller 3. instansbevilling kan komme på tale, høres modparten i sagen. Ligeledes kan en høring komme på tale, hvor der er et særligt behov for at få belyst sagen fra modpartens side. De normale høringsfrister er 14 dage.

Formanden afgør efter forretningsordenens § 4, om akterne fra den forudgående domstolsbehandling skal indhentes.

Ved behandlingen af ansøgninger om 2. instansbevilling til anke af civile domme indhentes der, når dommeren i byretten i medfør af retsplejelovens § 218 a, stk. 2, har begrænset sagsfremstillingen i dommen, i enkelte tilfælde tillige en supplerende redegørelse for sagen, jf. princippet i § 218 a, stk. 3. Procesbevillingsnævnet indhenter ikke i øvrigt udtalelser fra retten i anledning af ansøgninger om tilladelser til anke eller kæremål.

Nævnets afgørelser træffes efter forretningsordenens § 5 ved møder, der almindeligvis afholdes en gang om ugen. Nævnets behandling sker på grundlag af notater udarbejdet af sekretariatet for hver enkelt sag. Sagerne til behandling på mødet udsendes til medlemmerne ugedagen før. Hastende sager kan dog udsendes med kortere frist. Nævnets møder er ikke offentlige, jf. forretningsordenens § 6, stk. 1, og sagens parter har ikke adgang til møderne, jf. § 6, stk. 2.

I møderne deltager samtlige 5 nævnsmedlemmer, idet nævnet ikke har fundet det hensigtsmæssigt at benytte den i retsplejelovens § 25, stk. 2, givne adgang til at afgøre sagerne med 3-mandsnævn bestående af en dommer, en advokat og en universitetslærer. I tilfælde af et medlems forfald indkaldes om muligt medlemmets suppleant. Har et eller flere medlemmer og disses suppleanter forfald, kan nævnet træffe beslutning, hvis 3 medlemmer er til stede. Beslutninger træffes af nævnet ved almindelig stemmeflerhed. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende, jf. i det hele forretningsordenens § 8.

I forretningsordenens § 10, stk. 1, er fastsat, at formanden uden forelæggelse for nævnet kan tage stilling til behandlingen af ansøgninger, som falder uden for nævnets kompetence, og i stk. 2, at formanden herudover i særlige grupper af tilfælde i henhold til skriftlige retningslinier, fastsat af nævnet ved enstemmig beslutning, kan træffe afgørelse på nævnets vegne uden forelæggelse for nævnet. Nævnet har i medfør af § 10, stk. 2, bemyndiget formanden til at afgøre visse sagstyper. Bemyndigelsen til formanden omfatter bl.a. behandlingen af ansøgninger i civile sager om 2. instansbevilling til kære af afgørelser om sagsomkostninger, der er fastsat til højst 10.000 kr., behandlingen af ansøgninger om 3. instansbevillinger i straffesager, hvori der kan meddeles afslag, idet tiltalte alene ønsker Højesterets prøvelse af skyldsspørgsmålet, og genoptagelsesansøgninger, når der kan meddeles afslag, idet der ikke foreligger nye væsentlige oplysninger.

Nævnets afgørelse meddeles efter forretningsordenens § 13 ansøgeren uden angivelse af, hvilke medlemmer der har deltaget i sagens behandling, og hvordan de har stemt. På begæring oplyses, hvem der har deltaget i sagens behandling. Underretning om nævnets afgørelser sendes også til modparten i sagen. Også den eller de retter, der har truffet afgørelse i sagen, underrettes. Hvis der meddeles tilladelse til anke eller kære til Højesteret, underrettes - som udgangspunkt - udgiver af Ugeskrift for Retsvæsen, Forlaget Thomson A/S.

Som forudsat i forarbejderne til reglerne i retsplejeloven om oprettelse af et procesbevillingsnævn begrundes nævnets afgørelser kun med en henvisning til indholdet af den bestemmelse i retsplejeloven, konkursloven etc., som afgørelsen er truffet efter. En særlig bestemmelse herom er optaget i forretningsordenens § 13, stk. 2.

Nævnsbehandlingen er gratis for ansøgerne, og der kan ikke pålægges ansøgeren eller modparten sagsomkostninger i anledning af nævnsbehandlingen.

For behandlingen af ansøgninger om apeltilladelser inden for strafferetsplejen gælder følgende særlige forhold:

Nævnets sekretariat underretter i - som udgangspunkt - alle sager politimesteren (politidirektøren) om modtagelsen af en ansøgning fra domfældte/tiltalte.

Procesbevillingsnævnet indhenter sagens akter fra anklagemyndigheden, hvis sagen ikke kan afgøres på grundlag af de akter, som domfældte/tiltalte har indsendt.

Nævnet hører som udgangspunkt anklagemyndigheden i de sager, hvor en foreløbig gennemgang af sagen fører til, at en 2. eller 3. instansbevilling kan komme på tale. Ligeledes kan en høring komme på tale, hvor der er et særligt behov for at få belyst sagen fra anklagemyndighedens side. Ved ansøgninger om 2. instansbevillinger indhentes en udtalelse fra vedkommende politimester og statsadvokat. Ved ansøgninger om 3. instansbevillinger indhentes herudover en udtalelse fra Rigsadvokaten.

I sager, hvor anklagemyndigheden høres i 2 instanser, er den samlede høringsfrist normalt 3 uger. Hvor høringen sker i 3 instanser, er fristen normalt 1 måned.

En kopi af anklagemyndighedens udtalelse sendes til ansøgeren. En udtalelse, der er indhentet fra anklagemyndigheden, vil, hvis den indeholder faktiske oplysninger af betydning for sagens afgørelse, blive sendt til ansøgeren med anmodning om eventuelle bemærkninger hertil.

Når sekretariatet modtager en ansøgning om 2. eller 3. instansbevilling fra anklagemyndigheden, vil domfældte/tiltalte blive orienteret og - om nødvendigt - få lejlighed til at komme med bemærkninger til ansøgningen.

Ved meddelelse af anke- eller kærretilladelse anmodes Rigsadvokaten om at indbringe sagen for Højesteret - ved meddelelse af 2. instansbevillinger anmodes vedkommende regionale statsadvokat om at indbringe sagen for landsretten. Denne fremgangsmåde - som må anses for historisk begrundet - følges, uanset om tilladelsen meddeles til domfældte/tiltalte eller til anklagemyndigheden.

3. Nævnets virksomhed i 2005

Nævnet har i 2005 afholdt 42 møder.

Den 1. januar 2005 henstod 499 sager som uafsluttede.

Nævnet har i 2005 modtaget 1.375 sager.

1.399 sager er blevet afsluttet i 2005.

Nævnet har i 2005 afgjort 1204 sager, der fordeler sig som følger:

	Bevillinger*	Realitetsaf- slag	Fristafslag	I alt
2. instans civile sager	63	138	24	225
3. instans civile sager**	34	462	34	530
2. instans straffesager	32	87	13	132
3. instans straffesager	17	258	42	317

I 9,4% af de sager, som nævnet behandlede, blev der således meddelt fristafslag.

---

* Afgørelserne i et antal sager, der er blevet behandlet af nævnet i 2005 og hvori der er blevet meddelt bevilling, er først afsendt i 2006 og medtages derfor i statistikken for 2006.

**I gruppen med 3. instans civile sager er i overensstemmelse med Justitsministeriets statistikker for årene indtil 1994 medtaget følgende sagstyper, hvor appel til Højesteret i sager, der behandles af landsretterne som 1. instans og til dels Sø- og Handelsretten, kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse:

- appel af landsretternes afgørelser i sager om efterprøvelse af Den Sociale Ankestyrelses beslutninger om anbringelse af børn uden for hjemmet m.v., jf. servicelovens § 126 (før 1. juli 1998 bistandslovens § 131)
- særskilt anke af sagsomkostninger og processuelle straffe i domme afsagt af landsretterne og Sø- og Handelsretten, jf. retsplejelovens § 368, stk. 5
- kære af landsretternes og Sø- og Handelsrettens kendelser og beslutninger, jf. retsplejelovens § 392, stk. 2 (før 1. juli 1998 § 392, stk. 1, nr. 3, 1. led).

195 sager er blevet afgjort på anden måde (tilbagekaldt, videresendt til anden myndighed, afvist som faldende uden for nævnets kompetence mv.).

162 sager er afgjort af formanden alene i henhold til bemyndigelse. Herudover har formanden i henhold til bemyndigelse alene afslået 65 genoptagelsesansøgninger.

Den 31. december 2005 henstod 475 sager som uafsluttede.

Om antallet af sager, bevillinger mv. i tidligere år henvises til Procesbevillingsnævnets årsberetning 2002, 2003 og 2004*. Det bemærkes, at tallene for de år, hvor kompetencen til at meddele 2. og 3. instansbevillinger henhørte under Justitsministeriet, viser, hvor mange bevillinger der er meddelt blandt de indkomne sager i det enkelte år (d.v.s. også sager, der først blev afgjort i det følgende kalenderår). Dette gælder ikke for tallene for Procesbevillingsnævnets virksomhed (årene 1996 - 2004), som viser antallet af bevillinger i de sager, som er afgjort af nævnet i det enkelte år i perioden 1996 - 2004 (hvilket også kan være sager, som er indkommet i det forudgående kalenderår).

---

* Procesbevillingsnævnet er ikke bekendt med, at der foreligger optællinger over antal bevillinger meddelt af Justitsministeriet i 1995.

Procesbevillingsnævnet har gennemført en undersøgelse af sagsbehandlingstiden i oktober kvartal 2005 (415 sager), som har givet følgende resultat:

Sagsbehandlingstid:*	Sager	I alt
0 – 4 uger	65	16%
4 – 6 uger	44	26%
6 – 8 uger	27	33%
8 – 10 uger	34	42%
10 – 12 uger	33	49%
12 – 14 uger	28	56%
14 – 16 uger	28	62%
Over 16 uger	156	100 %
I alt	415	100 %

Det bemærkes, at der i sagsbehandlingstiden indgår den tid, som er medgået til kontradiktion og indhentelse af nødvendige bilag fra ansøgeren, retterne mv.

---

* Beregningen af den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for oktober kvartal er behæftet med en vis usikkerhed, bl.a. fordi afgørelserne i et antal sager, der er blevet behandlet af nævnet i 2005 først er afsendt i 2006, jf. herved også note * side 10

Det er nævnets mål, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ikke overstiger 8 uger, men en beregning viser, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager behandlet i oktober kvartal 2005 var på 15,2 uger*. Der er således tale om en mindre stigning i forhold til 2004 og 2003, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 14 uger. I 2002 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 7,7 uger og dermed markant lavere. Den negative udvikling i sagsbehandlingstiden, som er beskrevet i årsberetningen for 2004, er således fortsat i 2005.

Antallet af sager, der er afsluttet i 2005 er imidlertid større end i de tidligere år trods et faldende antal årsværk, og effektiviteten pr. medarbejder er således steget i 2005, jf. den nedenstående tabel.

	2001	2002	2003	2004	2005
Afsluttede sager	1.283	1.286	1.268	1.315	1399
Årsværk	13,1	12,3	12,3	11,1	11,0
Afsluttede sager pr. årsværk	97,9	104,5	103,08	118,46	127,2

Procesbevillingsnævnets nettobevilling var i 2005 på 9,2 mio.kr.

---

* Se dog note* side 12

3.1. 2. instansbevillinger i civile sager

3.1.1. Ankesager

Nævnet har i 2005 realitetsbehandlet 81 ansøgninger om tilladelse til anke fra byret til landsret i sager angående krav, der efter påstanden har en økonomisk værdi af højst 10.000 kr., jf. retsplejelovens § 368, stk. 2. Bevilling blev meddelt i 14 sager.

Sagerne fordeler sig som følger:

	BEVILLINGER	AFSLAG
Advokatansvar	0	1
Aftaleret	3	14
Andelsboligforhold	1	0
Arbejdsforhold	2	3
Bilreparationer	0	5
Byggesagkyndige	0	1
Erstatning, andet	0	5
Erstatning, personskade	1	2
Foreningsforhold	0	1
Håndværkerregninger	0	2
Køb	0	1
Lejeret	2	9
Lejeforhold	3	8
Liberale erhverv, regninger	0	4
Mangler ved fast ejendom	0	1
Regninger	1	9
Tort/godtgørelse	1	0
Andet	0	1
I alt	14	67

3.1.2. Kæresager

Nævnet har i 2005 realitetsbehandlet 107 ansøgninger om kæretiladelse i sager, hvor byretten har fastsat sagsomkostninger til højst 10.000 kr., jf. retsplejelovens § 389, stk. 2, § 391, stk. 2, og § 584 a, stk. 2. Bevilling blev meddelt i 47 sager.

Herudover har nævnet i 2005 realitetsbehandlet 13 ansøgninger om tilladelse til kære fra byret til landsret af afgørelser om udlæg, der har en økonomisk værdi af højst 10.000 kr., jf. retsplejelovens § 584, stk. 2. Bevilling blev meddelt i 2 sager.

En oversigt over antal bevillinger mv. i tidligere år fremgår af årsberetningen for 2002, 2003 og 2004.

3.2. 3. instansbevillinger i civile ankesager.

Nævnet har i 2005 realitetsbehandlet 202 ansøgninger om tilladelse til at anke domme, som er afsagt af en landsret som 2. instans, til Højesteret, jf. retsplejelovens § 371. Bevilling blev meddelt i 7 sager.

Sagerne fordeler sig som følger:

	BEVILLINGER	AFSLAG
Advokatansvar	0	1
Aftaleret	0	9
Andelsboligforhold	1	0
Arbejdsforhold	2	7
Erstatning, andet	0	8
Erstatning, personskade	0	13
Erstatning,rådgiver	0	2
Erstatningsret	1	1
Faderskab	0	2
Fast ejendom	0	3
Fast ejendom, mangler mv.	0	4
Forsikringsret	0	3
Forældelse	0	1
Forældremyndighed	1	74
Funktionærret	0	3
Hævd/vejret	0	1
Immaterielret	0	1
Injurier	0	4
Kommuner	0	3
Konkursret	1	3
Køb	0	6
Lejeforhold	1	17
Naboret	0	2

Værgemål	0	6
Ægteskab	0	9
Andet	0	12
I alt	7	195

Herudover har Procesbevillingsnævnet i 2005 realitetsbehandlet følgende ansøgninger om tilladelse til anke til Højesteret:

- 18 ansøgninger om tilladelse til særskilt anke af bestemmelser om sagsomkostninger og processuelle straffe i domme, som er afsagt af en landsret eller Sø- og Handelsretten, jf. retsplejelovens § 368, stk. 5. Nogle af sagerne vedrører domme, som er afsagt af landsretterne som 1. instans, jf. side 10 noten. Bevilling blev meddelt i 3 sager.
- 1 ansøgning i sager om administrativ frihedsberøvelse, jf. retsplejelovens § 475, stk. 3. Der blev ikke meddelt bevilling i sagen.
- 2 ansøgninger i konkursretlige sager, jf. konkurslovens § 254, jf. retsplejelovens § 371. Der blev meddelt bevilling i 1 sag.
- 3 ansøgninger i sager efter lov om dødsboskifte § 105, stk. 1, jf. retsplejelovens § 371. Bevilling blev meddelt i 1 sag.
- 8 ansøgninger i sager om efterprøvelse af Den Sociale Ankestyrelses beslutninger om anbringelse af børn uden for hjemmet m.v., jf. § 126 i lov om social service (før 1. juli 1998 bistandslovens § 131). Landsretternes afgørelser i disse sager er 1. instans afgørelser, jf. side 10 noten. Der blev ikke meddelt bevilling i nogen af sagerne.
- 1 ansøgning om efterprøvelse af Ankestyrelsens afgørelse, jf. § 109 k, stk. 2, i lov om social service. Der blev ikke meddelt bevilling i sagen.
- 5 ansøgninger efter den grønlandske retsplejelov. Der blev meddelt bevilling i 2 sager.
- 3 ansøgninger efter den færøske retsplejelov. Der blev ikke meddelt bevilling i nogen af sagerne.

Et udvalg af de sager, hvori nævnet har meddelt tilladelse til anke til Højesteret, er refereret side 28. En oversigt over antal bevillinger mv. i tidligere år fremgår af årsberetningen for 2002, 2003 og 2004.

3.3. 3. instansbevillinger i civile kæresager

Nævnet har i 2005 realitetsbehandlet:

- 168 ansøgninger om tilladelse til kære af landsretternes og Sø- og Handelsrettens kendelser og beslutninger, jf. retsplejelovens § 392, stk. 2.* Bevilling blev meddelt i 15 sager.
- 49 ansøgninger om tilladelse til kære til Højesteret af landsretternes afgørelser i fogedsager, jf. retsplejelovens § 585. Bevilling blev meddelt i 4 sager.
- 16 sager om tilladelse til kære til Højesteret af landsrettens kendelser i sager efter konkursloven, jf. konkurslovens § 254, jf. retsplejelovens § 392, stk. 2. Der blev ikke meddelt bevilling i nogen af sagerne.
- 13 ansøgninger om kæretilladelse efter lov om dødsboskifte § 105, stk. 1, jf. retsplejelovens § 392, stk. 2. Der blev meddelt bevilling i 1 sag.
- 1 ansøgning om tilladelse til kære til Højesteret af en dom, hvorved retten afviser sagen, fordi den ikke rettidigt er indbragt for ankeretten, jf. retsplejelovens § 391, stk. 3. Der blev ikke meddelt bevilling i sagen.
- 6 ansøgninger i skiftesager, jf. retsplejelovens § 665, stk. 3. Der blev ikke meddelt bevilling i nogen af sagerne.

Et udvalg af de sager, hvori nævnet har meddelt tilladelse til kære til Højesteret, er refereret side 31. En oversigt over antal bevillinger mv. i tidligere år fremgår af årsberetningen for 2002, 2003 og 2004.

---

* Retsplejelovens § 392 blev ændret ved lov nr. 339 af 10. juni 1998, således at kære af alle kendelser og beslutninger i civile landsrets- og Sø- og Handelsretssager – bortset fra delafgørelser i 1. instanssager - kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse. Dette har medført en stor stigning i antallet af ansøgninger i medfør af § 392, stk. 2.

3.4. 2. instansbevillinger i straffesager

Nævnet har i 2005 realitetsbehandlet 119 ansøgninger om tilladelse til anke fra byret til landsret i sager, hvor ankeadgangen er begrænset i medfør af retsplejelovens § 962, stk. 2:

“Stk. 2. Domme kan kun ankes af det offentlige, når andre offentligretlige følger end bøde eller konfiskation kan idømmes efter de lovbestemmelser, tiltalen lyder på. Tiltalte kan kun anke, såfremt tiltalte har givet møde i sagen og mere end 20 dagbøder eller en bøde på over 3.000 kr. eller konfiskation af genstande af tilsvarende værdi eller andre offentligretlige følger er idømt. Hvis sagen er fremmet i medfør af § 847, stk. 3, nr. 4, kan tiltalte dog anke, selv om den pågældende ikke har givet møde i sagen, hvis anken ikke omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld og betingelserne i 2. pkt. i øvrigt er opfyldt. Afgørelser i henhold til §§ 936 og 937 kan ikke indbringes for højere ret.”

113 af ansøgningerne var indgivet af tiltalte, mens 6 ansøgninger var fra anklagemyndigheden.

Bevilling er blevet meddelt i 32 sager, heraf 27 bevillinger til tiltalte og 5 til anklagemyndigheden.

En oversigt over antal bevillinger mv. i tidligere år fremgår af årsberetningen for 2002, 2003 og 2004.

3.4.1. Tiltaltes ansøgninger

Oversigt over ansøgninger om 2. instansbevillinger fra tiltalte, som nævnet har realitetsbehandlet i 2005:

Sager, hvor der er sket domfældelse efter straffeloven:

	BEVILLINGER	AFSLAG
§ 119 – Vold mod tjenestemand, hindring af anholdelse mv.	2	2
§ 121 – Ringeagtsytring	0	1
§ 171 – Dokumentfalsk	0	1
§ 232 – Blufærdighedskrænkelse	1	3
§ 244 – Vold	1	1
§ 264 – Krænkelse af bolig	0	1
§ 265 – Fredskrænkelse	2	3
§ 276 – Tyveri	1	16
§ 278 – Underslæb	1	0
§ 279 – Bedrageri	0	1
§ 291 – Hærværk	2	6
§ 293 – Brugstyveri	0	1
I alt	10	36

Sager, hvor der er sket domfældelse efter særlovgivningen:

	BEVILLINGER	AFSLAG
Arbejderbeskyttelse	1	0
Arbejds miljø	1	0
Beredskabslov	1	0
Brand og Brandvæsen	1	0
Dyreværn	1	0
Forskelsbehandling pga. race	1	1
Færdselslov – andet	3	12
Færdselslov – hastighed	1	16
Færdselslov – svingning/vigepligt mv.	0	2
Hundelov	0	1
Hyrekørsel	3	0
Landbrug	0	1
Naturbeskyttelse	0	1
Politivedtægt/ordensbekendtgørelsen	0	4
Restaurationslov	0	2
Retsplejelov	0	2
Søfart	1	0
Våben og fyrværkeri	1	3
Andet	2	5
I alt	17	50

I alt	27	86
-------	----	----

3.4.2. Anklagemyndighedens ansøgninger

Oversigt over ansøgninger om 2. instansbevillinger fra anklagemyndigheden i straffesager, som nævnet har realitetsbehandlet i 2005:

	BEVILLINGER	AFSLAG
Arbejds miljø	2	0
Færdselslov – andet	1	1
Konkurrence lov	1	0
Levnedsmidler	1	0
I alt	5	1

3.5. 3. instansbevillinger til anke i straffesager

Nævnet har i 2005 realitetsbehandlet 170 ansøgninger om tilladelse til at anke domme, som er afsagt af en landsret som 2. instans, til Højesteret, jf. retsplejelovens § 966. 166 ansøgninger var indgivet af tiltalte*, mens 4 var indgivet af anklagemyndigheden. Bevilling til tiltalte blev meddelt i 8 sager og til anklagemyndigheden i 1 sag.

Procesbevillingsnævnet har endvidere realitetsbehandlet 1 sag efter den grønlandske retsplejelov. Der blev givet afslag i sagen.

Et udvalg af de sager, hvori nævnet har meddelt tilladelse til anke til Højesteret, er refereret side 36. En oversigt over antal bevillinger mv. i tidligere år fremgår af årsberetningen for 2002, 2003 og 2004.

---

* Evt. tredjemænd.

3.5.1. Tiltaltes ansøgninger

Oversigt over ansøgninger fra tiltalte, jf. retsplejelovens § 966, som nævnet har realitetsbehandlet i 2005:

Sager, hvor der er sket domfældelse efter straffeloven*:

	BEVILLINGER	AFSLAG
§ 66	0	2
§ 119 – Vold mod tjenestemand	0	9
§ 123 – Påvirkning af vidner mv.	0	4
§ 158 – Falsk forklaring	0	8
§ 162 - Urigtig pligtmæssig erklæring	0	1
§ 163 – Urigtig erklæring i øvrigt	0	1
§ 171 – Dokumentfalsk	0	2
§ 181 – Brandstiftelse	0	1
§ 191 – Narkotika	0	6
§ 216 – Voldtægt	0	2
§ 224 – Anden kønslig omgængelse end samleje	0	3
§ 225 – Kønsforbrydelse mod person af samme køn	0	1
§ 235 – Salg/besiddelse af børnepornografi	0	1
§ 241 – Uagtsomt manddrab	0	1
§ 244 – Vold	1	23
§ 245 / § 246 – Grov vold	1	8
§ 252 – Fareforvoldelse	0	1
§ 260 – Ulovlig tvang	0	1
§ 265 – Fredskrænkelser	0	2
§ 276 – Tyveri	0	4
§ 278 – Underslæb	0	1
§ 279 – Bedrageri	1	8

---

* Sager, hvori der har været spørgsmål om udvisning, er ikke opgjort særskilt, men er medtaget under den bestemmelse i straffeloven, som ansøger er domfældt efter.

§ 288 – Røveri	2	6
§ 289 – Grov skattesvig	0	3
§ 290 – Hæleri	0	1
§ 291 – Hærværk	0	2
I alt	5	102

Sager, hvor der er sket domfældelse efter særlovgivningen:

	BEVILLINGER	AFSLAG
Arbejds miljø	0	3
Beredskabslov	2	0
Boligreguleringslov	0	1
Dyreværn	0	1
Euforiserende stoffer	0	3
Ferielov	0	1
Fiskeri	0	1
Færdselslov	1	22
Miljøbeskyttelse	0	2
Momslov	0	1
Retsplejelov	0	1
Skattekontrollov	0	3
Våben og fyrværkeri	0	4
Andet	0	5
I alt		

Erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning	0	8
---	---	---

I alt	3	56
-------	---	----

3.5.2. Anklagemyndighedens ansøgninger

Oversigt over ansøgninger om 3. instansbevillinger fra anklagemyndigheden i straffesager, som nævnet har realitetsbehandlet i 2005:

	BEVILLINGER	AFSLAG
§ 235 – Salg/besiddelse af børnepornografi	0	2
Færdselslov	0	1
Miljøbeskyttelse	1	0
I alt	1	3

3.6. 3. instansbevillinger til straffeprocessuelle kæremål

Nævnet har i 2005 realitetsbehandlet 102 ansøgninger om tilladelse til kære af landsretternes kendelser og beslutninger i ankesager, jf. retsplejelovens § 968, stk. 3, og landsretternes afgørelser i kæresager, jf. retsplejelovens § 973. Bevilling blev meddelt i 8 sager.

Ansøgning var indgivet af tiltalte* i 101 sager, heraf 30 vedrørende varetægtsfængsling. Bevilling blev meddelt i 8 sager, herunder i 1 sag vedrørende varetægtsfængsling.

Ansøgning var indgivet af anklagemyndigheden i 1 sag. Der blev meddelt afslag i sagen.

Procesbevillingsnævnet har realitetsbehandlet 1 sag efter den grønlandske retsplejelov. Der blev ikke meddelt bevilling i sagen.

Endvidere har Procesbevillingsnævnet realitetsbehandlet 1 sag efter den færøske retsplejelov. Der blev givet afslag i sagen.

Et udvalg af de sager, hvori nævnet har meddelt tilladelse til kære til Højesteret, er refereret side 38.

---

* Evt. tredjemænd.

4. Konkrete sager, hvori der er meddelt 3. instansbevilling i 2005*

Årsberetningen for 2005 indeholder alene referater af udvalgte sager, hvori der er meddelt tilladelse til anke eller kære til Højesteret.

4.1. Civile sager

4.1.1 Civile ankesager

Omfanget af partshøringspligten efter forvaltningslovens § 19 ved en masseafskedigelse

I forbindelse med generelle nedskæringer som følge af en budgetreduktion skulle en arbejdsformidling afskedige et antal medarbejdere, herunder to akademiske medarbejdere. Arbejdsformidlingen opstillede i den forbindelse 7 generelle kriterier for udvælgelsen af de medarbejdere, som skulle afskediges. Blandt kriterierne var ”personlig fleksibilitet i forhold til opgaveløsningen.” A blev i en agterskrivelse orienteret om, at han var blandt de medarbejdere, som ledelsen havde til hensigt at afskedige. Som begrundelse anførtes, at ledelsen havde vurderet, at han i forhold til de medarbejdere, som ikke agtedes afskediget, havde udvist en mindre grad af fleksibilitet i opgaveløsningen. A udbad sig en uddybende begrundelse fra ledelsens side. Ledelsen afviste dette, idet man henviste til det i agterskrivelsen anførte. A blev herefter afskediget. Under en efterfølgende voldgiftssag forklarede A’s foresatte, at årsagen til, at man valgte at afskedige A nærmere var, at han i en række situationer havde udvist en uacceptabel adfærd, ligesom flere kolleger havde givet udtryk for, at de følte sig utrygge ved ham. Dette var blevet nævnt overfor A i forbindelse med en medarbejderudviklingssamtale i 2001, hvor A var blevet bedt om at ændre adfærd. Opmanden fandt ikke afskedigelsen af A usaglig, men udtalte, at arbejdsformidlingen burde have imødekommet A’s anmodning om en uddybende begrundelse. A’s organisation anlagde herefter som mandatar for A sag mod arbejdsformidlingen. Retssagen vedrørte alene spørgsmålet om, hvorvidt der forud for afskedigelsen af A var foretaget fornøden partshøring efter bestemmelsen i forvaltningslovens § 19. Byretten fandt ikke, at der med den generelt formulerede begrundelse i agterskrivelsen, var givet A mulighed for at udøve sin adgang til partshøring på en adækvat måde. Landsretten stadfæstede byrettens dom, idet man særligt lagde vægt på, at A ikke – som forudsat i forvaltningslovens § 19 – var blevet hørt over den reelle begrundelse for afskedigelsen. Landsretten fandt endvidere ikke, at det kunne udelukkes, at beslutningen om at afskedige A ville være blevet ændret, hvis der inden den endelige beslutning havde været foretaget en korrekt partshøring af A. Procesbevillingsnævnet meddelte arbejdsformidlingen tilladelse til at anke dommen til Højesteret.

U 2005.37 V

Tilladelse til anke til Højesteret af 30. december 2005. (PBN 2004-22-1793)

En tilsvarende problemstilling er behandlet i PBN 2004-22-1434

U 2004.1203 Ø

Tilladelse til anke til Højesteret af 30. december 2005. (PBN 2004-22-1434).

---

* I det omfang sagsreferaterne i afsnit 4 er udarbejdet på grundlag af ”domshovederne” fra Ugeskrift for Retsvæsen, er dette sket med samtykke fra Forlaget Thomson A/S. .

Kan Told- og Skattestyrelsen som massekrav kræve tilbagebetaling af et beløb fra et konkursbo, fordi beløbet ved en fejl ikke er anvendt til modregning i medfør af konkurslovens § 42?

Med virkning fra den 1. oktober 2001 blev selskabet S registreret hos en Told- og Skatte-region i henhold til momsloven som indeholdelsespligtig med A-skat m.v. Med virkning fra 1. november 2001 blev S delregistreret i henhold til eksportsmomsordningen. I overensstemmelse med ordningen skete registreringen med et andet CVR/SE-nr. Den 14. og 28. februar 2003 indberettede S tilsvarende for i alt 1.249.279 kr. Den 4. marts 2003 anmodede S om udbetaling af krav på negativ eksportmoms på 1.389.739 kr. Retten i Brønderslev afsagde den 7. marts 2006 konkursdekret for S på baggrund af en konkursbegæring indgivet af S den 28. februar 2003. Konkursdekretet blev bekendtgjort i Statstidende den 13. marts 2003. Told- og Skatteregionen havde den 10. marts 2003 frigivet beløbet på 1.389.739 kr., der blev modtaget af S's bankforbindelse den 12. marts. Den 18. marts anmodede Skatteministeriet, Told- og Skattestyrelsen om tilbagebetaling af 1.249.279 kr. af det frigivne beløb, hvilket konkursboets kurator afviste. Skatteministeriet, Told- og Skattestyrelsen anlagde herefter sag mod konkursboet med påstand om anerkendelse af kravet som massekrav, jf. konkurslovens § 93, nr. 3. Skifteretten frifandt konkursboet med den begrundelse, at der efter betalingen af det negative momstilsvare ikke længere var adgang til modregning samt, at reglerne om *condictio indebeti* ikke fandt anvendelse, da reglerne herom forudsætter, at der er sket betaling af en ikke-eksisterende fordring. Landsretten stadfæstede dommen. Landsretten anførte, at betingelserne for modregning ikke var opfyldt, da hovedfordringen var ophørt ved regionens frigivelse af beløbet. Oplysningerne om eksportsmomsordningen kunne ikke føre til et andet resultat, da S ikke havde givet fejlagtige oplysninger til regionen, og det ikke kunne pålægges S at orientere om en indgivet konkursbegæring i forbindelse med anmodning om udbetaling af eksportmoms. Bestemmelserne i konkurslovens §§ 32, 44 eller 60, principperne i disse bestemmelser eller grundsætningen om *condictio indebeti* kunne ikke føre til anerkendelse af kravet som massekrav. Procesbevillingsnævnet meddelte Told- og Skattestyrelsen tilladelse til anke til Højesteret.

UFR 2005.800 V.

Tilladelse til anke til Højesteret af 14. december 2005 (PBN 2005-22-1898).

Kan der ydes godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 a til forældrene og en bror til et trafikdræbt barn?

T, der ca. 1 time efter kørsel med en tungt lastet varebil havde en alkoholpromille på 0,88, kørte på en motorvej med for høj hastighed og var ikke opmærksom på en opstået kø af biler, selv om køen på grund af gode oversigtsforhold og røde stoplys kunne ses på en afstand af mere end 500 m. Han begyndte først at bremse umiddelbart før påkørslen af en forankørende personbil, der holdt stille, hvorved en passager, D, på personbilens bagsæde blev dræbt. T fandtes at have forvoldt færdselsuheldet og dødsfaldet ved grov uagtsomhed omfattet af erstatningsansvarslovens § 26 a. D's far, mor og bror, der alle var til stede i personbilen, da påkørslen skete, fandtes at være påført en helt ekstraordinær følelsesmæssig belastning som følge af omstændighederne ved dødsfaldet og tilkendtes hver 50.000 kr. i godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 a. T indbragte med Procesbevillingsnævnets tilladelse spørgsmålet om godtgørelse for Højesteret.

U 2005.2668 Ø.

Tilladelse til anke til Højesteret af 22. december 2005 (PBN 2005-22-2103).

Er et krav på godtgørelse efter funktionærlovens § 2 b forfulgt uden ugrundet ophold i forhold til konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 5 om lønprivilegiet?

A blev i 1982 ansat som lagerekspedient hos T. Den 21. januar 2000 opsagde T A til fratrædelse den 31. juli 2000. Den 12. maj 2000 blev ansøger fritstillet. A rettede herefter henvendelse til sin faglige organisation, HK/Danmark, der den 28. juni 2000 tog forbehold om at rejse krav i henhold til funktionærlovens § 2 b. Den 18. september 2000 fremsatte A's advokat krav om betaling af godtgørelse. T afviste kravet, hvorefter HK/Danmark den 13. oktober 2000 anlagde sag ved byretten. Byretten tilkendte A en godtgørelse på 70.000 kr. Dommen blev indbragt for landsretten, hvor sagen blev forliget på baggrund af landsrettens tilkendegivelse af 22. marts 2002 om stadfæstelse af byrettens dom. Den 14. maj 2002 blev T taget under konkursbehandling, hvorefter HK/Danmark anmeldte A's krav hos Lønmodtagernes Garantiforhold, der imidlertid afviste at dække kravet under henvisning til, at kravet ikke var forfulgt uden ugrundet opholdt, jf. konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 5. HK/Danmark anlagde herefter som mandatar for A sag mod Lønmodtagernes Garantifond med påstand om dækning af kravet. Byretten lagde til grund, at A's krav var stiftet og erhvervet den 21. januar 2000, hvor A kunne kræve godtgørelsen betalt. Byretten fandt herefter ikke, at A havde søgt sit krav gennemført uden ugrundet ophold, idet kravet om godtgørelse først var fremsat den 18. september 2000. Byretten lagde herunder vægt på, at der, efter at A var blevet fritstillet i maj, ikke længere var et hensyn at tage til arbejdsklimaet. Landsretten, der stadfæstede byrettens dom, lagde vægt på, at A kunne have fremsat kravet kort tid efter, at A var blevet fritstillet den 12. maj 2000, og sag kunne have været anlagt inden rimelig tid efter T's afvisning af kravet. Procesbevillingsnævnet meddelte HK/Danmark som mandatar for A tilladelse til anke til Højesteret.

Retten i Hillerøds dom af 6. april 2004 (sag nr. BS 2-37/2003).

Østre Landsrets dom af 27. januar 2005 (23. afdeling, B-1271-04).

Tilladelse til anke til Højesteret af 9. august 2005 (PBN 2005-22-1962).

Er ansvar for mangler ved forbedringer i en andelsbolig omfattet af 6-månedersforældelse efter andelsboligforeningslovens § 16, stk. 3?

K købte en andelslejlighed af S pr. 1. februar 2001. I lejligheden var der foretaget individuelle forbedringer, bl.a. vedrørende to badeværelser prissat til i alt 94.000 kr. Efter overtagelsesdagen modtog K en byggeteknisk rapport af 17. september 2001, der fastslog, at der var mangler ved badeværelserne. Den 2. november 2001 rejste K krav mod S om udbedring. S afviste kravet, og den 22. november 2002 anlagde K sag med krav om betaling af 43.750 kr. for manglerne. Byretten gav K medhold i, at der forelå mangler, og fandt ikke at kravet var forældet. Landsretten tog S's frifindelsepåstand til følge, idet man fandt, at kravet var forældet efter reglen om 6 måneders forældelse i andelsboligforeningslovens § 16, stk. 3. Med Procesbevillingsnævnets tilladelse indbragte K sagen for Højesteret. For Højesteret var der enighed om, at der forelå mangler, der gav K et krav som påstået. Højesteret fastslog, at forældelse efter § 16, stk. 3, vedrører tilfælde, hvor overdragelse er sket i strid med bl.a. § 5, stk. 1, om maksimalpris for andelsboliger, herunder forbedringer i lejligheden. Efter sin formulering og sit formål må § 16, stk. 3, forstås således, at bestemmelsen alene angår de tilfælde, hvor en køber støtter sit krav på disse særlige prisregler. I den foreliggende sag havde køber gjort kravet gældende på grundlag af reglerne om mangelsansvar. Et sådant krav forældes ikke efter andelsboligforeningslovens § 16, stk. 3, men er undergivet almindelige forældelsesregler.

Tilladelse til anke til Højesteret af 22. juni 2005 (PBN 2004-22-1735)

4.1.2. Civile kæresager

Finansselskab berettiget til at få foretaget udlæg for restfordring i bil, der var købt ved kreditkøb, men videresolgt.

A købte en bil med ejendomsforbehold, og i henhold til købekontrakten transporterede sælgeren sine rettigheder til finansieringsselskabet F. Da bilens kaskoforsikring var ophørt, ophævede F købsaftalen, men da havde A videresolgt bilen til B for 29.500 kr. Efter at B havde betalt 30.000 kr. til F mod, at ejendomsforbeholdet blev aflyst, indgav F fagedbegæring mod A med henblik på foretagelse af udlæg for restfordringen, jf. kreditaftalelovens § 42, stk. 2. Ved en kendelse, der stadfæstedes af landsretten, afviste fagedretten begæringen. F kærede med Procesbevillingsnævnets tilladelse kendelsen til Højesteret. Højesteret, der ligesom landsretten fandt, at F's aftale med B kunne sidestilles med en vindikation med efterfølgende salg af bilen, fandt, at aftalen ikke kunne sidestilles med, at der var indgået aftale med A selv om tilbagelevering af bilen til F. Forholdet var derfor ikke omfattet af kreditaftalelovens § 48, stk. 2. Da A uden samtykke fra F havde videresolgt bilen, var F berettiget til at få foretaget udlæg hos A for sin restfordring, hvorfor Højesteret ophævede landsrettens kendelse og hjemviste sagen til fortsat behandling ved fagedretten.

Tilladelse til kære til Højesteret af 30. december 2005 (PBN 2005-22-2179)
U.2006.2566 H

Kan der på baggrund af en erklæring fra Udenrigsministeriet ske adkomstberigtigelse af tingbogen med hensyn til ejendomme, der har Sovjetunionen som tinglyst adkomsthaver, således at adkomsthavers navn ændres til Rusland?

Sovjetunionen ophørte den 21. december 1991 med at eksistere ifølge en deklaration af samme dato fra en sammenslutning af tidligere sovjetrepublikker, SNG (Sammenslutningen af Uafhængige Stater), som bl.a. omfatter Rusland og Ukraine. Der blev herefter indgået aftaler mellem de tidligere sovjetrepublikker om bl.a. ejendomsretten til ejendom i udlandet. Aftalen blev senere suspenderet. Rusland gjorde den 8. februar 1993 krav på Sovjetunionens ejendom i udlandet og overtog den 2. april 1993 ansvaret for Sovjetunionens udlandsgæld. Den 9. december 1994 underskrev Rusland og Ukraine en "0-løsningstraktat", hvorefter bl.a. Ukraines andel af USSR's udenlandske aktiver tilfaldt Rusland. Traktaten er tilsyneladende ikke ratificeret af Ukraine. Ifølge erklæringer af 29. september 2000 fra Udenrigsministeriet til brug for tinglysning af adkomst på ejendomme i henholdsvis Københavns Byrets retskreds og i Gentofte retskreds har Danmark anerkendt Rusland som successor- og efterfølgerstat til USSR. Den 6. oktober 2000 foretog tinglysningsdommerne i Gentofte og København på baggrund af Udenrigsministeriets erklæringer adkomstberigtigelse på henholdsvis 3 og 7 ejendomme, således at adkomsthavers navn ændredes fra Sovjetunionen (eller varianter heraf) til Den Russiske Føderation. Afgørelserne blev påkæret af Ukraine til Østre Landsret, hvor Udenrigsministeriet indtrådte til støtte for tinglysningsdommerne. Ved Østre Landsrets kendelse af 26. august 2005 blev adkomstberigtigelserne stadfæstet.

Tinglysningsdommeren i Gentoftes afgørelse af 6. oktober 2000
Tinglysningsdommeren i Københavns Byrets afgørelse af 6. oktober 2000

Østre Landsrets kendelse af 26. august 2005 (7. afdeling, B-2939-00 og B-0206-01)
Tilladelse til kære til Højesteret af 30. december 2005 (PBN 2005-22-2197)

Hjemmel til at omgøre beslutning om afvisning på grund af sagsøgers udeblivelse.

A anlagde sag mod Skatteministeriet, S, ved landsretten, men da A ikke mødte til domsforhandlingen, afviste landsretten sagen og pålagde A at betale sagsomkostninger til S. Efterfølgende anmodede A ved dennes direktør, D, om genoptagelse af sagen. D anførte bl.a., at han havde telefaxet en lægeerklæring til landsretten inden domsforhandlingen. Landsretten, der havde afvist sagen i medfør af retsplejelovens § 362, jf. § 360, stk. 1, afslog genoptagelse, under henvisning til at der ikke var hjemmel til at omgøre beslutningen herom. A indbragte med Procesbevillingsnævnets tilladelse landsrettens afslag på genoptagelse for Højesteret. Højesteret fastslog, at der er hjemmel til, hvis retten finder det hensigtsmæssigt, at omgøre en beslutning om afvisning på grund af sagsøgers udeblivelse inden for de rammer, som følger af retsplejelovens § 222, sammenholdt med § 354, stk. 7, § 360, stk. 6, og § 362. Højesteret afviste A's påstand om omgørelse af landsrettens beslutning om afvisning, men hjemviste sagen til fornyet behandling af spørgsmålet om afvisning af sagen, herunder afgørelsen om sagsomkostninger.

Tilladelse til kære af 30. december 2005 (PBN 2005-22-2140)
U.2006.2604/2 H

Fastsættelse af honorar til udmeldt skønsmand.

Ved fastsættelsen af honorar til en skønsmand, S, der var udmeldt i en civil sag, nedsatte landsretten det foreslåede honorar med det dækningsbidrag, der var indregnet i timesatsen, under henvisning til at det var S personligt, der var udmeldt til at udføre opgaven, og ikke hans firma. S kærede med Procesbevillingsnævnets tilladelse honorarfastsættelsen til Højesteret. Højesteret udtalte, at syns- og skønsmanden - uanset at han var udmeldt personligt - var berettiget til som sket at beregne sit honorar på grundlag af en sædvanlig timepris, der inkluderede dækningsbidrag. Herefter og under hensyn til de foreliggende oplysninger om arbejdets omfang og art fandt Højesteret ikke grundlag for at tilsidesætte skønsmandens forslag om honorar.

Tilladelse til kære af 14. december 2005 (PBN 2005-22-2043)
U.2006.2874 H

Betingelserne for bevissikringsundersøgelse ikke opfyldt

F havde solgt nogle varer, der var forsynet med varemærket BLEND. Varemærkeindehaveren B påstod, at F derved havde krænket B's varemærkerettighed, idet B ikke havde givet samtykke til, at varerne var bragt i omsætning. Da F ikke ønskede at oplyse, hvorfra F havde købt varerne, anmodede B fogedretten om foretagelse af bevissikringsundersøgelse hos F for at sikre sig bevis for den påståede varemærkekrænkelse. Fogedretten fandt ikke, at betingelserne for at imødekomme begæringen var opfyldt. Landsretten ophævede fogedrettens afgørelse og hjemviste sagen til fogedretten til fornyet behandling. Højesteret fandt, at sagen ikke rejste spørgsmål om fortolkning af EF-retten, som kunne give anledning til forelæggelse for EF-domstolen. I forarbejderne til retsplejelovens § 653 var anført bl.a., at »der må foreligge en væsentlig underbygget formodning for, at krænkelse . . . har fundet sted, før der kan træffes beslutning om bevissikringsundersøgelse«. F havde ved bevisførelsen for fogedretten skabt tvivl om, hvorvidt varerne var bragt i omsætning af B selv eller

med B's samtykke under sådanne omstændigheder, at varemærkerettigheden ikke længere kunne gøres gældende, og betingelserne for undersøgelse med henblik på bevissikring var derfor ikke opfyldt.

Tilladelse til kære af 14. oktober 2005 (PBN 2005-22-2120)

U.2006.2982 H

Ophævelse af advokatbeskikkelse i borgerlig sag.

I december 2002 anlagde A sag ved Østre Landsret mod Patientskadeankenævnet vedrørende et krav om personskadeerstatning. I november 2003 meddelte landsretten A advokatpålæg, jf. retsplejelovens § 259, stk. 2. I marts 2004 indtrådte advokat B i sagen, og landsretten beskikkede ham herefter som advokat for A, jf. § 259, stk. 3. I januar 2005, da domsforhandling endnu ikke var berammet og forberedelsen ikke afsluttet, anmodede A og B på grund af mistillid og samarbejdsvanskeligheder samstemmende om, at beskikkelsen blev ophævet, men landsretten fastholdt beskikkelsen. Denne beslutning påkærede A med Procesbevillingsnævnets tilladelse. Højesteret fastslog, at der ikke var grundlag for at antage, at imødekommelse af anmodningen i januar 2005 ville have medført en væsentlig forhaling af sagen eller anden gene for modparten eller have bevirket en væsentlig forøgelse af advokatudgifter. Under disse omstændigheder burde anmodningen have været imødekommet, og Højesteret ophævede beskikkelsen af B.

Tilladelse af (PBN 2005-22-1995)

U.2006.1869 H

Retslægerådet ikke forpligtet til at afgive udtalelse i erstatningssag.

Fodboldspilleren A fik i efteråret 1999 en skade, hvorefter hans arbejdsgiver, fodboldklubben B, anlagde sag mod forsikringsselskabet F med påstand om udbetaling af en forsikringssum på 3,5 mio. kr. Samtidig anlagde A sag mod F med påstand om betaling af 750.000 kr. Efter sagens behandling i byretten, hvorunder Retslægerådet, R, havde afgivet 2 udtalelser, blev sagen mellem A og F forligt, mens sagen mellem B og F blev indbragt for landsretten. Under behandlingen i landsretten stillede B nogle supplerende spørgsmål til R, der imidlertid meddelte, at man måtte afstå fra at besvare spørgsmålene. R henviste herved til, at de ikke vedrørte nogen af sagens parter, og at sagens resultat ikke sås at have betydning for A's retsforhold. Med henvisning til lovgrundlaget for R's virksomhed fandt landsretten ikke grundlag for at pålægge R at afgive udtalelse, idet en sådan skulle angå sager om enkeltpersoners retsforhold. B indbragte med Procesbevillingsnævnets tilladelse afgørelsen for Højesteret, der stadfæstede landsrettens kendelse.

Tilladelse til kære af 25. august 2005 (PBN 2004-22-1843)

U.2006.2068 H

Retsafgift af selvstændig påstand fremsat efter ændring af retsplejeloven skulle beregnes efter de nye regler.

I en sag, der var anlagt i 2004 mod A, afgav A et supplerende svarskrift den 2. februar 2005, hvori han nedlagde en selvstændig betalingspåstand. Justitssekretæren ved landsretten traf afgørelse om, at der af A's selvstændige påstand skulle betales retsafgift i henhold til de regler, der gjaldt før den 1. januar 2005, da en ændring af retsafgiftsloven trådte i kraft. I overgangsbestemmelsen for de nye regler hed det, at ændringsloven fandt anvendelse på sager, der blev anlagt eller anket efter lovens ikrafttræden. Afgørelsen blev stadfæstet af landsretten under dissens. Mindretallet anførte bl.a., at et modkrav til selvstændig dom efter retsafgiftslovens § 7, stk. 1, skulle betragtes som et selvstændigt søgsmål, og at formålet med de nye regler var at lette adgangen til domstolene gennem en nedsættelse og omlægning af retsafgiften, ligesom reale grunde talte for at beregne retsafgiften efter de nye regler. A indbragte med Procesbevillingsnævnets tilladelse afgørelsen for Højesteret. Under henvisning til de grunde, der var anført af landsrettens mindretal, ændrede Højesteret landsrettens afgørelse, idet der tillige blev henvist til forskellen mellem retsafgiftslovens § 3, stk. 5, og § 7, stk. 1.

Tilladelse til kære af 14. juli 2005 (PBN 2005-22-2098)
U.2006.115 H

Samme problemstilling er behandlet i 2005-22-2091

Vestre Landsret kendelse af 18. maj 2005 (V.L. B-0471-05)^½
Tilladelse til kære af 10. august 2005
Højesterets kendelse af 4. oktober 2005

Konstitueret landsdommer inhabil

Efter anmodning fra et medicinalfirma forbød fogedretten i august 2004 en parallelimportør, P, at markedsføre og sælge nogle parallelimporterede lægemidler, der var ompakket og forsynet med et varemærke. P fik desuden påbud om at tilbagekalde lægemidlerne. Afgørelsen blev stadfæstet af Østre Landsret den 19. november 2004. I afgørelsen deltog en konstitueret landsdommer, D, der tidligere havde været advokat for lægemiddelproducenter i sager mod P. P indbragte med Procesbevillingsnævnets tilladelse afgørelsen for Højesteret. Højesteret udtalte, at den omstændighed, at D som advokat for lægemiddelproducenter i tvister med P havde argumenteret for producenternes standpunkter vedrørende spørgsmål, der svarede til den foreliggende tvist, ikke førte til, at hun kunne anses for interesseret i sagens udfald, jf. retsplejelovens § 60. Forud for at D var konstitueret i landsretten i august til oktober 2004, havde hun som advokat for en producent i en anden sag mod P repræsenteret en retsopfattelse, som der var tvist om i den foreliggende sag. Hun udtrådte af den anden sag, da hun blev konstitueret, men den blev ført videre af en anden partner i advokatfirmaet og verserede, da landsretten afsagde sin kendelse. Disse omstændigheder var egnede til at rejse tvivl om D's fuldstændige upartiskhed, og hun var derfor inhabil, jf. retsplejelovens § 61. Højesteret ophævede landsrettens kendelse og hjemviste sagen til landsretten til behandling ved andre dommere.

Tilladelse til kære af 7. juli 2005 (PBN 2004-22-1838)
U.2006.1527 H

Bobestyreren af et dødsbo skulle inden salg af boets væsentligste aktiv have indkaldt arvingerne til et bomøde, da en arving havde afvist at godkende salget, men afgørelsen om salg var med rette tiltrådt af skifteretten, da den manglende indkaldelse ikke havde haft

betydning for afgørelsen.

I et dødsbo, der var taget under bobestyrerbehandling, blev boets væsentligste aktiv, en fast ejendom, vurderet til 175.000 kr. af en statsautoriseret ejendomsmægler, og der blev indhentet købstilbud fra flere, hvoraf det højeste var 180.000 kr. Bobestyreren, B, orienterede de 26 arvinger i boet herom med tilkendegivelse om, at han ville acceptere tilbuddet, hvis han ikke modtog indvendinger inden en nærmere angiven frist. En af arvingerne, A, der gennem sin advokat havde været opfordret til at afgive bud, meddelte B, at det skyldtes en misforståelse fra hendes advokats side, at hun ikke havde afgivet bud, og at hun nu ville byde 1.000 kr. over den højestbydende. B afslog at modtage et sådant bud, hvorefter A inden fristen meddelte, at hun ikke godkendte det fremkomne bud. Herefter afholdt B uden indkaldelse af arvingerne et bomøde, hvor han traf afgørelse om at acceptere budet på 180.000 kr. A klagede til skifteretten over, at B havde truffet afgørelse om at sælge ejendommen uden forinden at have indkaldt arvingerne til bomøde herom. Skifteretten tiltrådte B's afgørelse om salget af ejendommen, og denne afgørelse blev stadfæstet af landsretten. Afgørelsen blev af A indbragt for Højesteret med Procesbevillingsnævnets tilladelse. Højesteret udtalte, at da A havde afvist at godkende B's anbefaling af at sælge ejendommen for 180.000 kr., og idet afgørelsen om salg af ejendommen var et væsentligt spørgsmål, skulle B have indkaldt til et bomøde inden afgørelsen om salg af ejendommen, jf. dødsboskiftelovens § 53, stk. 2, jf. § 55, stk. 1, 3. pkt. A var den eneste ud af 26 arvinger, der protesterede mod et salg for 180.000 kr., som var det højeste bud og højere end vurderingen. Henset hertil fandt Højesteret, at tilsidesættelsen af bestemmelserne i dødsboskifteloven ikke havde været af betydning for afgørelsen om at sælge boets faste ejendom, og at skifteretten derfor med rette havde tiltrådt B's afgørelse herom.

Tilladelse til kære af 3. marts 2005 (PBN 2004-22-1681)
U.2005.3069 H
TFA 2005 498 H

Afvisning på grund af overskridelse af frist for indlevering af påstandsdokument

På et berammelsesmøde i en førsteinstanssag pålagde landsretten parterne at indlevere påstandsdokument senest 14 dage før domsforhandlingen og tilkendegav, at undladelse kunne medføre udeblivelsesvirkning. På mødet mødte sagsøgers advokat ved en advokatmødeforbindelse. Fristen blev ikke overholdt, idet mødeforbindelsen ikke havde opfattet, at der var givet pålæg om indlevering af påstandsdokument. Landsretten afviste sagen. Sagsøger indbragte med Procesbevillingsnævnets tilladelse afgørelsen for Højesteret. Højesteret fastslog, at kendelsen blev afsagt på baggrund af parternes udtalelse om fristoverskridelsen, og at der ikke var fremkommet oplysninger, som kunne medføre, at retten undtagelsesvis burde undlade at tillægge fristoverskridelsen udeblivelsesvirkning i form af afvisning, jf. § 354, stk. 7. Højesteret stadfæstede derfor landsrettens afgørelse.

Tilladelse til kære af 30. juni 2005 (PBN 2004-22-1755)
U.2006.1289 H

Sagsomkostninger

Landsrettens afgørelse om tillæggelse af sagsomkostninger i forbindelse med delafgørelse ophævet

En frimærkehandler, F, anlagde sag ved landsretten mod Kulturministeriet K, og under sagen bestemte landsretten, at nogle af F's anbringender skulle udskilles til særskilt

forhandling og afgørelse, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1 og 2. Ved en kendelse forkastede landsretten de pågældende anbringender, og i denne forbindelse pålagde landsretten F at betale sagsomkostninger til K med 90.000 kr. F indbragte afgørelsen for Højesteret med Procesbevillingsnævnets tilladelse. Højesteret udtalte, at der ikke forelå omstændigheder, som gav grundlag for i medfør af retsplejelovens § 320 - uafhængigt af sagens udfald - at træffe afgørelse om sagsomkostninger, og tog F's påstand om ophævelse af afgørelsen herom til følge.

Tilladelse til kære af 9. maj 2005 (PBN 2004-22-1802)
U.2005.2884 H

4.2 Straffesager

4.2.1 Tilladelse til anke

50 dages ubetinget fængsel for vold over for en taxachauffør

T var i landsretten idømt 50 dages ubetinget fængsel for vold efter straffelovens § 244, jf. § 247, stk. 2, ved at have slået en taxachauffør i ansigtet flere gange med knyttet hånd. Landsretten havde fastsat straffen under hensyn til, at volden var udøvet over for en taxachauffør, der er omfattet af straffelovens § 247, stk. 2, og at volden var begået efter den ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 skete skærpe af strafudmålingen i voldssager. Straffen var endvidere gjort ubetinget, da udgangspunktet er, at vold mod den persongruppe, der er omfattet af straffelovens § 247, stk. 2, straffes med ubetinget fængsel. Dommen blev af T indbragt for Højesteret med Procesbevillingsnævnets tilladelse. Højesteret fandt ikke fuldt tilstrækkeligt grund for at forhøje straffen og stadfæstede landsrettens dom.

Tilladelse til anke af 31. januar 2005 (PBN 2004-25-0810)
U.2005.2512/2 H
TFK 2005 598/1 H

Ubetinget fængselsstraf for at nægte at gøre tjeneste i redningsberedskabet

T var tidligere dømt 1 gang for at nægte at gøre tjeneste i redningsberedskabet og 3 gange for at udeblive. T var nu på ny tiltalt for bl.a. at nægte at gøre tjeneste. Byretten fri fandt T herfor. Der henvises herved til princippet i beredskabslovens § 61, stk. 2, hvorefter den der anden gang er dømt for at nægte at gøre tjeneste, ikke senere kan indkaldes. Landsretten fandt, at der var tale om et andengangstilfælde af nægtelse, og T blev straffet med 7 måneders ubetinget fængsel. T indbragte med Procesbevillingsnævnets tilladelse sagen for Højesteret og gjorde for Højesteret gældende bl.a., at han efter den første eller anden dom for udeblivelse burde have været tiltalt for at nægte at gøre tjeneste, og at der derfor efter beredskabsloven ikke var hjemmel til at indkalde ham på ny. T anførte endvidere bl.a., at en straf i givet fald burde gøres betinget eventuelt med vilkår om samfundstjeneste. Højesteret tiltrådte, at T kun en gang tidligere var dømt for at nægte at gøre tjeneste, og at beredskabslovens § 61, stk. 2, derfor ikke fandt anvendelse. Straffen for samtlige forhold blev fastsat til fængsel i 7 måneder. Oplysningerne om baggrunden for T's nægtelse gav ikke grundlag for at gøre straffen helt eller delvist betinget, herunder med vilkår om samfundstjeneste. Den tid, der var gået, siden T i 1989 var på

session, kunne under de i sagen foreliggende omstændigheder ikke føre til et andet resultat.

Tilladelse til anke af 31. januar 2005 (PBN 2004-25-0833)
U.2005.2791 H
TFK 2005 s. 637/2 H

En virksomhed og dennes direktør frifundet for straf for overtrædelse af påbud om at foretage oprensning af forurenede jord, da påbuddet var ugyldigt

I december 1998 meddelte miljømyndighederne, M, virksomheden T2, der drev savværk og trælasthandel, påbud om oprensning, i anledning af at der var konstateret forurening af T2's jord. Påbuddet blev meddelt i medfør af § 41, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven, og af påbuddet fremgik desuden, at der tillige var hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, til at forlange foranstaltninger til nedbringelse af forureningen gennemført. T2 påklagede ikke påbuddet, men søgte at træffe foranstaltninger til opfyldelse heraf, men da den i marts 2001 meddelte M, at den ikke havde likviditet til at afholde udgifterne til oprensningen, indgav M politianmeldelse. Der blev derpå rejst tiltale mod T2 og dens direktør, T1, for at have undladt at efterkomme M's påbud. Byretten idømte T2 en bøde på 50.000 kr. og T1 en bøde på 25.000 kr. Landsretten frifandt T1 og T2. Dommen blev med Procesbevillingsnævnets tilladelse indbragt for Højesteret af anklagemyndigheden. Højesteret stadfæstede landsrettens dom. Højesteret udtalte herved, at miljøbeskyttelseslovens § 41, stk. 1, måtte forstås således, at den tog sigte på foranstaltninger til nedbringelse af den fremtidige forurening fra en virksomhed og ikke indeholdt hjemmel for et påbud om at foretage oprensning eller andre foranstaltninger i anledning af en jordforurening, der allerede havde fundet sted. M's påbud var derfor ugyldigt, og der kunne i relation til spørgsmålet om straf for overtrædelse af påbuddet ikke lægges vægt på, at et påbud i stedet kunne have været meddelt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1.

Tilladelse til anke af 9. maj 2005 (PBN 2004-25-0778)
U.2006.1531 H
TFK 2006 345/1 H

T dømt til psykiatrisk behandling for vold efter straffelovens § 245, men ikke udvist.

En på gerningstidspunktet 24-årig kvinde, T, blev fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, ved - i marts 2004 - med en kniv at have stukket sin samlever, F, i brystet, på arme og i skulderen. Hun blev fundet straffri efter straffelovens § 16, stk. 1, og dømt til ambulant psykiatrisk behandling med mulighed for indlæggelse. T, der var tanzaniansk statsborger, var kommet til Danmark i 2001 og var i december 2004 blevet gift med F, efter at de var flyttet til Malmø, hvor de fortsat boede. Ved byrettens og landsrettens domme blev T udvist i 5 år. T indbragte med Procesbevillingsnævnets tilladelse dommen for Højesteret. Højesteret fandt efter en samlet bedømmelse af lovovertrædelsens karakter og særlige baggrund sammenholdt med T's tilknytning her til landet, herunder især til F, at der forelå forhold, der afgørende talte imod udvisning, og frifandt T for udvisningen.

Tilladelse til anke af 9. maj 2005 (PBN 2004-25-0881)
U.2006.477 H
TFK 2006 109/1 H

16-årig udenlandsk statsborger, der kom til Danmark som 9-årig, idømt fængsel i 1 år og 6 måneder for røveri i forening med andre mod et postkontor, men ikke udvist

Den på gerningstidspunktet 16-årige T, der som 9-årig var kommet til Danmark fra Togo, blev ved landsrettens ankedom fundet skyldig i røveri mod et postkontor, begået i forening med 3 andre. T, der i 2003 havde fået 2 domme på fængsel i henholdsvis 6 og 2 måneder for vold og trusler, truede med en kniv under røveriet. Landsretten idømte T fængsel i 1 år og 6 måneder. T boede i Danmark med sin mor og halvsøster og havde kun ringe kontakt med en far i USA, ligesom hans forbindelse til Togo, hvor han havde været 2 gange, siden han forlod landet, var begrænset. Landsretten udviste T. T indbragte med Procesbevillingsnævnets tilladelse dommen for Højesteret. Højesteret stadfæstede afgørelsen om straf, men fandt, uanset den nu begåede og tidligere kriminalitet, at udlændingelovens § 26, stk. 2, talte afgørende imod udvisning, og frifandt T for påstanden herom.

Tilladelse til anke af 20. juli 2005 (PBN 2005-25-0987)
U.2006.1388 H
TFK 2006 290/1 H

4.2.2. Tilladelse til kære i straffesager

Efterforskningsmateriale til støtte for anmodning om telefonaflytning undtaget fra forsvarerens aktindsigt af hensyn til vidnes liv og helbred

Under efterforskningen af en større sag fandt byretten ikke, at det var påkrævet at undtage oplysning om baggrunden for etablering af telefonaflytning fra den beskikkede forsvarers aktindsigt af hensyn til beskyttelse af vidnes liv og helbred, jf. retsplejelovens § 729 c, stk. 1, nr. 4. Landsretten fandt, at det var påkrævet at begrænse forsvarerens ret til aktindsigt. Den for tiltalte i medfør af retsplejelovens § 784, stk. 1, og § 729 c, stk. 5, jf. § 784, stk. 2, beskikkede advokat indbragte med Procesbevillingsnævnets tilladelse afgørelsen for Højesteret. Højesteret fandt det påkrævet at undtage oplysningerne. Højesteret bemærkede, at oplysningerne ikke var af en sådan karakter, at fravigelsen af retten til aktindsigt gav anledning til væsentlige betænkeligheder for varetagelsen af forsvaret.

Tilladelse til kære af 19. januar 2005 (PBN 2004-25-0871 og 2004-25-0874)
U.2005.3077/1 H

Ikke længere grundlag for varetægtsfængsling i medfør af udlændingelovens § 35

T, der var irakisk statsborger, blev ved byretsdom af 4. december 2003, der stadfæstedes af landsretten den 9. marts 2004, idømt fængsel i 1 år for brandstiftelse efter straffelovens § 181, stk. 1, og udvist med indrejseforbud i 5 år. Den 27. april 2004 blev T i forbindelse med prøveløsladelse efter afsoning af 2/3 af straffen varetægtsfængslet i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 1, med henblik på udsendelse til Irak. Den 1. november 2004 stadfæstede Flygtningenævnet Udlændingestyrelsens afgørelse om, at udlændingelovens § 31 ikke var til hinder for udsendelse, og det bestemtes samtidig, at T skulle udrejse straks. Fængslingen af T blev forlænget, senest ved en kendelse afsagt af landsretten den 21. april 2005, der var en stadfæstelse af en byretskendelse om fængsling efter § 35. T kærede med Procesbevillingsnævnets tilladelse kendelsen til Højesteret. Under hensyn til den tidsmæssige udstrækning af varetægtsfængslingen sammenholdt med

den usikkerhed, der knyttede sig til muligheden for i den nærmeste fremtid at gennemføre tvangsmæssig udsendelse til Irak, fandt Højesteret, at der - uanset T's erklærede modstand mod en frivillig udrejse - i hvert fald ikke længere var grundlag for varetægtsfængsling efter udlændingelovens § 35. T blev derfor løsladt.

Tilladelse til kære af 8. juli 2005 (PBN 2005-26-0161)
U.2005.3196 H
TFK 2005 720 H

Tiltalt skulle ikke betale sagsomkostninger i sag, hvor anklagemyndigheden havde anket byrettens dom, men hvor denne blev stadfæstet af landsretten.

T blev ved byretten idømt en betinget straf for vold. Han blev dermed ikke dømt i overensstemmelse med anklageskriftet, ifølge hvilket han skulle have begået volden i for-
ening med en medtiltalt. Den 25. marts 2004 ankede anklagemyndigheden dommen til landsretten med påstand om, at T blev dømt i overensstemmelse med anklageskriftet og om skærpe. Den 26. marts 2004 ankede T dommen til frifindelse. Ved landsrettens anke blev byrettens dom stadfæstet, og det blev bestemt, at T skulle betale sagens omkostninger for landsretten, herunder salæret til egen forsvarer. T kærede med Pro-
cesbevillingsnævnets tilladelse omkostningsafgørelsen til Højesteret. Højesteret udtalte, at anklagemyndighedens anke var blevet iværksat uafhængigt af T's anke. Efter sagens udfald skulle statskassen derfor betale de omkostninger, der ved landsrettens dom var blevet pålagt T.

Tilladelse til kære af 9. maj 2005 (PBN 2004-25-0880)
U.2006.576/1H
TFK 2006 128 H

Domstolenes efterprøvelse af Kriminalforsorgens afgørelse om nægtelse af prøveløsladelse skulle ske på grundlag af forholdene på tidspunktet for direktoratets afgørelse. Kriminalforsorgens nægtelse stadfæstet

I 1995 blev A idømt fængsel i 14 år for manddrab og røveri af særlig farlig karakter. I november 2004 afslog Direktoratet for Kriminalforsorgen, D, A's anmodning om at blive prøveløsladt. A indbragte afgørelsen for byretten, der i en kendelse i juni 2005 udtalte, at også oplysninger om A's forhold efter D's afgørelse i november 2004 kunne inddrages i sagen. Da byretten endvidere fandt, at der nu forelå så stabile forhold, at det efter en samlet vurdering ikke var utilrådeligt, at A blev prøveløsladt efter at have afsonet mere end 2/3 af den idømte straf, ophævede byretten D's afgørelse og hjemviste sagen til D med henblik på fastsættelse af vilkår i forbindelse med A's prøveløsladelse. Landsretten fandt, at A's forhold på tidspunktet for D's afgørelse gjorde prøveløsladelse utilrådelig, jf. straffelovens § 38, stk. 5, og stadfæstede D's afgørelse. Højesteret udtalte, at domstolenes efterprøvelse af D's afgørelse skulle ske på grundlag af A's forhold på tidspunktet for D's afgørelse, men at det ikke var udelukket i efterprøvelsen at inddrage A's efterfølgende forhold, hvis disse kunne belyse, om den administrative afgørelse var rigtig eller forkert, da den blev truffet. Da oplysningerne om A's senere forhold bestyrkede rigtigheden af D's afgørelse, stadfæstede Højesteret landsrettens kendelse.

Tilladelse til kære af 30. december 2005 (PBN 2005-25-1125)
U.2006.2666/1H

5. Litteratur om 2. og 3. instansbevillinger

Jens Anker Andersen i Fuldmægtigen 1990, side 83-86: Gælder den nye appelbegrænsning i små sager også for fogedrets-, skifterets- og tinglysningsafgørelser?

Karen Dyekjær-Hansen i Lov&Ret 1992, nr. 2, side 4-6: Ingen ideelle løsninger når det gælder tredje instans bevilling.

Jørgen Jochimsen i Ugeskrift for Retsvæsen 1992 B, side 97-105: De nye regler om appelbegrænsning i civile retssager.

Bernhard Gomard i Lov&Ret 1995, nr. 6, side 18-25: Pragmatik, principper og internationalisering i 1990'ernes procesret.

Eva Smith i Lov&Ret 1995, nr. 8, side 14-17: Ny lov, der stækker Højesteret baseret på urigtige oplysninger.

Bjørn Westh i Lov&Ret 1995, nr. 8, side 17-18: Ikke hold i Eva Smith's kritik, Kommentar.

Jens Anker Andersen i Auktioner, 3. udgave, 1996, side 451-454 og 456-463.

Thomas Rørdam i Lov&Ret 1996, nr. 6, side 29-32: Anke-praksis i strid med Folketingets forudsætning.

Bernhard Gomard m.fl. i Fogedret, 4. udgave, 1997, side 416-417.

Jens Anker Andersen i Tvangsfuldbyrdelse, 3. udgave, 1997, side 314-316 og 319-320.

Kristine Queitsch i Ugeskrift for Retsvæsen 1997 B, side 12-18: Nogle bemærkninger om appelbegrænsning i civile retssager - 10.000 kr.s grænsen.

Ivan Larsen i Ugeskrift for Retsvæsen 1997 B, side 221-223: Ankebegrænsninger i de tidligere statsadvokatsager.

Procesbevillingsnævnets årsberetning 1996, side 23-26, om nævnets praksis i sager om 2. instansbevilling i straffesager, og bilag 8, oversigt over ansøgninger om 3. instansbevilling i forældremyndighedssager, som er realitetsbehandlet i 1996.

Bent Unmack Larsen i Advokaten 1997, nr. 9, side 178-179: Procesbevillingsnævnets praksis.

Steen Bønsing i Ugeskrift for Retsvæsen 1997 B, side 531-535: Procesbevillingsnævnets retlige status - kommentar til UfR 1997.1062 H.

Procesbevillingsnævnets årsberetning 1997, side 90-91, skematisk oversigt over landsretternes afgørelser i de straffesager, som landsretterne har behandlet i 1996 og 1997 efter meddelt 2. instansbevilling.

Procesbevillingsnævnets årsberetning 1998, side 96, skematisk oversigt over landsretternes afgørelser i civile sager, hvori der er meddelt 2. instansbevilling i 1996, 1997 og 1998.

Ole Dybdahl og Hans Kardel, under medvirken af Susanne Gamberg, Hanne Lübeck Johansen og Kristine Queitsch, Procesbevillinger (GadJura), 1998.

Erik Werlauff i Juristen 1999, nr. 8, side 326-332: Anmeldelse af Ole Dybdahl og Hans Kardel, Procesbevillinger.

Torben Jensen i Højesteret og retsplejen (GadJura), 1999, side 43-44, 46, 49-51, 74-75, 104-105, 140-141, 144, 167-188, 191-192, 200-205, 210, 215-221, 228-229, 445-446.

Jonas Christoffersen og Jakob Fink Nielsen i Ugeskrift for Retsvæsen 1999 B, side 387-394: Om kære til Højesteret i civile sager.

Lindencrone og Werlauff i Dansk retspleje, 2. udgave (GadJura), 2000, side 26-28, 296-301, 306-307, 310, 396-397, 542, 547, 629-630.

Bjarne Christensen i Dommeren i det 20. århundrede - Dommerforeningens 100 års jubilæum (Jurist- og Økonomforbundets Forlag), 2000, side 337-338.

Kommenteret Retsplejelov, 7. udgave (Jurist- og Økonomforbundets Forlag), 2004, Bind I, side 44-54 (kommentar til kapitel 1a. Procesbevillingsnævnet) samt kommentarer til de enkelte hjemler for procesbevillinger.

Niels Viltoft, Benedikte Holberg og Lone Dahl Frandsen i Ugeskrift for Retsvæsen 2000 B, Den særlige Klageret i 60 år, side 380.

Eva Smith i Civilproces - Grundlæggende regler og principper, 4. udgave (GadJura), 2000, side 240-243.

Bernhard Gomard i Civilproces (under medvirken af Michael Kistrup), 5. udgave (GadJura) 2000, side 60-61, 600-604, 624-626, 628-632, 641-644, 650-657, 659.

Ejler Bruun, Peter Møgelvang-Hansen og Lars Lindencrone Petersen i Fogedsager, 2. udgave (GadJura) 2000, side 452-465 og 620.

Mads Østergaard og Jørgen Nørgaard i Ugeskrift for Retsvæsen 2002 B, side 491-501: Procesbevillingsnævnets tilladelse til appel til Højesteret af sagsomkostningsafgørelser i civile sager.

Jørgen Jochimsen i Straffesager for landsretten, 1. udgave (GadJura) 2002, særligt kapitel 1.

Erik Werlauff i Juristen 2003, nr. 8, side 296-308: At søge procesbevilling.

Jonas Christoffersen i Lov&Ret 2003, nr. 6, side 7ff: Hvem skal lempe retsafgiften?

Ole Dybdahl i Ugeskrift for Retsvæsen 2003 B, side 284-286: Reform af Den Særlige Klageret og Procesbevillingsnævnet.

Kim K. Gabriel i Ugeskrift for Retsvæsen 2004 B, side 314-321: Udlændingelovens § 50 i praksis.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse i klagesag nr. 16469/05, Erik Øvlisen mod Danmark.